

senere Leilighed tillade mig at oplyse, hvorledes det hænger sammen med disse Toldsatser for Kobber af forskellige Arter, og man vil da kunne komme til at see, at dette Balseværk er en overordentlig begunstiget Indretning heri Landet. Jeg vil nødig bidrage til, at en saadan Begunstigelse skal vedvare, eller at nogen Mand, i Haab om at nyde den, skal gaae ind paa en Forretning af denne Art. Idet man formodentlig senere nærmere vil komme ind paa Detaillen, skal jeg endnu blot bemærke, at der i Motiverne forekommer mig at være nogen Modsigelse. Det hedder nemlig paa eet Sted, at det vilde være til stor Skade for Eiendommen, naar Forpagterens Maskiner og Inventarier skilles fra den, men siden siges der paa et andet Sted, at disse Maskiner ere taxerede særdeles høit og ere tildeels aldre og uhenftsmæssige; dette er, saa synes det, en Modsigelse, men ganske gode Oplysninger for den eventuelle Kjøber, dersom han skulde være uvidende derom. Efter hvad jeg saaledes har yttret, troer jeg ikke, at der er nogen Anledning til fortiden at fremme denne Sag, idet mindste ikke uden nærmere Undersøgelse.

Finantsministeren: Den første Deel af den ærede Rigsdagsmands Uttringer, hvormed han indledede sit Foredrag, maa jeg oprigtig tilstaae, at jeg ikke forstod og skal derfor undlade, at besvare dem, hvortil kommer, at disse Bemærkninger gik i en saa stor Almindelighed, at jeg ikke fuldkommen kan fatte, hvorledes de kunne komme i Forbindelse med nærværende Sag. Den er, som den ærede Rigsdagsmand bemærkede, ikke af nogen stor Betydning, og det er fra Regjeringens Side derfor heller ikke antaget, at den skulde støde paa nogen sær Banfællighed i Rigsdagen.

I de Lovudkastet vedhæftede Motiver er der givet de Forklaringer, som ere ansete for tilstrækkelige, men forsaavidt der skulde ønskes videregaaende Forklaringer eller Oplysninger, ville de kunne skaffes tilveie. Med nogle faa Ord skal jeg iøvrigt allerede nu oplyse, at Sagens Sammenhæng er den, at denne enkelte Deel af Værket, som har været bortforpagtet i en meget lang Arrække, er efter Opstgelse i lovlig Tid frasagt til Overgivelse til Stats-

kaassen, saaledes at Forpagteren afgiver det den 1ste November indværende Aar. Det vilde nu formeentlig være overordentligt lidet hensigtsmæssigt, om Værket skulde overtages af Statskaassen, og det vilde i ethvert Tilfælde medføre, at den Drift, hvori det nu er, vilde blive afbrudt, hvorved sandsynligviis Udgiften til at erholde en nogenlunde passende Betaling derfor i høi Grad vilde forringes. Det er af denne Grund man har troet i Statskaassens Interesse at burde forelægge et Forslag til Lov om Afhændelse af den nævnte Eiendom, uagtet man iøvrigt ikke ønsker i denne Session at opholde Rigsdagen med Lovforslag af denne Natur. Hvis Thinget forkaster Forslaget, vil der formeentlig paaføres Statskaassen et Tab, men for dette har Ministeriet i saa Fald intet Ansvar at bære.

A. Sage: Dersom der i det, som jeg har yttret, skulde være Noget, som den ærede Finantsminister ikke har forstaaet, saa er jeg naturligtviis villig som pligtig til at oplyse ham derom. Med Hensyn til Salget af det heromhandlede Værk bemærkede den ærede Finantsminister, at Statskaassen formeentlig vilde lide Tab ved, at det ikke strax bliver solgt. Jeg skal dertil bemærke, at Statens Andeel af denne Eiendom bestaaer hovedsagelig i Bygninger, Jorder og Haver, hvilke ere taxerede til 15,548 Rdlr., hvorimod de Staten tilhørende Maskiner, uagtet de ere høit taxerede, kun ere anslaaede til 9,825 Rdlr., og altsaa udgjøre den mindre Deel af hele Eiendommen. Haverne, Bygningerne og Jorderne ville rimeligviis beholde deres Værdi, naar man gaaer den Vej, jeg har antydet, nemlig at vente med Salget, indtil man foretager Realisationen af hele Værket, og hvad angaaer de gamle Maskiner og Inventarier, da antager jeg ikke, at de virkelig have den Værdi, hvortil de ere anslaaede, da man vil sælge hele Eiendommen for 35,000 Rdlr., skjøndt den er taxeret til 51,000 Rdlr. Naar maa altsaa forbeholder sig at tage god Betaling for Jorderne og Bygningerne, naar de engang i Tiden skulle sælges, bliver det jo kun et meget ringe Tab, Statskaassen lider ved at sælge Maskinerne som „gamle“ istedetfor nu at sælge dem til en Kjø-